

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN HỒNG THÁI

VAI TRÒ NHÀ NƯỚC
TRONG QUẢN LÝ THỊ TRƯỜNG HÀNG HÓA
TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế

Mã số : 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: TS. Phạm Công Toàn

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng, số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là hoàn toàn trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ một học vị nào tại Việt Nam.

Tôi xin cam đoan rằng mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và mọi thông tin trong luận văn đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Tác giả

Nguyễn Hồng Thái

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành luận văn này, tôi xin chân thành cảm ơn Ban Giám hiệu, Phòng Đào tạo, Khoa Sau Đại học, cùng các thầy, cô giáo trong trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh Thái Nguyên đã tận tình giúp đỡ, tạo mọi điều kiện cho tôi trong quá trình học tập và thực hiện đề tài.

Đặc biệt xin chân thành cảm ơn **TS. Phạm Công Toàn** đã trực tiếp hướng dẫn, chỉ bảo tận tình và đóng góp nhiều ý kiến quý báu, giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn tốt nghiệp.

Tôi xin chân thành cảm ơn cán bộ, lãnh đạo Sở Công thương Thái Nguyên, lãnh đạo Chi cục Quản lý thị trường tỉnh Thái Nguyên đã tạo mọi điều kiện giúp đỡ cho tôi hoàn thành luận văn này.

Cuối cùng tôi xin chân thành cảm ơn cơ quan, gia đình, bạn bè, đồng nghiệp động viên, giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2014

Tác giả luận văn

Nguyễn Hồng Thái

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC NHỮNG TỪ VIẾT TẮT	vii
DANH MỤC BẢNG	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Nội dung nghiên cứu	2
4. Đối tượng, phạm vi nghiên cứu	2
5. Đóng góp khoa học của đề tài	2
6. Bố cục của luận văn	3
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ VAI TRÒ CỦA NHÀ NƯỚC TRONG QUẢN LÝ THỊ TRƯỜNG HÀNG HÓA	4
1.1. Những lý luận cơ bản về thị trường hàng hóa.....	4
1.1.1. Những khái niệm cơ bản	4
1.1.2. Những vấn đề cơ bản quản lý thị trường hàng hóa.....	15
1.1.3. Những yếu tố ảnh hưởng tới vai trò nhà nước trong quản lý thị trường hàng hóa	35
1.2. Các bài học kinh nghiệm về vai trò nhà nước về quản lý thị trường hàng hóa.....	40
1.2.1. Kinh nghiệm về quản lý nhà nước trong quản lý thị trường hàng hóa ở một số địa phương của Việt Nam	40
1.2.2. Bài học kinh nghiệm về vai trò nhà nước trong quản lý thị trường hàng hóa có thể áp dụng đối với tỉnh Thái Nguyên.....	45

Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU VỀ QUẢN LÝ THỊ TRƯỜNG HÀNG HÓA TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN GẮN VỚI VAI TRÒ CỦA NHÀ NƯỚC.....	47
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	47
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	47
2.1.1. Phương pháp thu thập tài liệu số liệu.....	47
2.1.2. Phương pháp xử lý tài liệu, số liệu	49
2.1.3. Phương pháp phân tích thông tin	49
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	52
Chương 3. THỰC TRẠNG VAI TRÒ CỦA NHÀ NƯỚC TRONG QUẢN LÝ THỊ TRƯỜNG HÀNG HÓA TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN	53
3.1. Những đặc điểm về thị trường hàng hóa tỉnh Thái Nguyên	53
3.1.1. Khái quát về kinh tế - xã hội tỉnh Thái Nguyên.....	53
3.1.2. Khái quát về đơn vị quản lý thị trường hàng hóa tỉnh Thái Nguyên.....	54
3.2. Thực trạng về vai trò nhà nước trong quản lý thị trường hàng hóa trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên.....	61
3.2.1. Thực trạng về vai trò nhà nước trong quản lý thị trường hàng hóa nói chung trên địa bàn.....	61
3.2.2. Thực trạng vai trò nhà nước trong quản lý thị trường hàng hóa thể hiện trong các văn bản pháp quy của tỉnh đã ban hành	63
3.2.3. Thực trạng về vai trò nhà nước trong quản lý thị trường hàng hóa đối với công tác phát hiện, thanh tra, kiểm tra các hành vi vi phạm	65
3.2.4. Thực trạng về vai trò nhà nước trong quản lý thị trường hàng hóa đối với công tác xử lý các loại vi phạm	72
3.2.5. Thực trạng về vai trò nhà nước trong quản lý thị trường hàng hóa đối với công tác phối hợp với các ngành, cơ quan chức năng khác để xử lý	78

3.2.6. Thực trạng về vai trò nhà nước trong quản lý thị trường hàng hóa đối với công tác phối hợp phòng chống dịch và vì chất lượng vệ sinh an toàn thực phẩm.....	81
3.2.7. Thực trạng về vai trò nhà nước trong quản lý thị trường hàng hóa đối với công tác kiểm tra, kiểm soát về giá, bình ổn giá, kiềm chế lạm phát	82
3.3. Kết quả khảo sát ý kiến chuyên gia về công tác quản lý thị trường hàng hóa trên địa bàn tỉnh.....	82
3.3.1. Về sự quan tâm đối với thị trường hàng hóa	85
3.3.2. Về gian lận thương mại.....	87
3.3.3. Về sự phù hợp của văn bản quản lý	88
3.3.4. Về thủ đoạn của các đối tượng vi phạm.....	88
3.4. Đánh giá chung về tình hình quản lý thị trường hàng hóa.....	89
3.4.1. Những mặt đã đạt.....	89
3.4.2. Những khó khăn, tồn tại và nguyên nhân	91
Chương 4. MỘT SỐ GIẢI PHÁP PHÁT HUY VAI TRÒ CỦA NHÀ NƯỚC TRONG QUẢN LÝ THỊ TRƯỜNG HÀNG HÓA TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN ĐẾN NĂM 2015, TẦM NHÌN ĐẾN NĂM 2020.....	95
4.1. Định hướng tăng cường vai trò quản lý Nhà nước trong quản lý thị trường hàng hóa trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên	95
4.1.1. Dự báo diễn biến về thị trường hàng hóa trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên	95
4.1.2. Quan điểm và định hướng tăng cường vai trò quản lý Nhà nước trong quản lý thị trường trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên đến năm 2015, tầm nhìn năm 2020.....	97
4.2. Một số giải pháp tăng cường vai trò quản lý Nhà nước trong quản lý thị trường trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên đến năm 2015, tầm nhìn năm 2020.....	98
4.2.1. Giải pháp chung	98

4.2.2. Giải pháp cụ thể	100
4.3. Kiến nghị	104
4.3.1. Kiến nghị với Nhà nước và Chính phủ	105
4.3.2. Kiến nghị với cơ quan Tổng cục tiêu chuẩn đo lường chất lượng, Hiệp hội bảo vệ thương hiệu	105
KẾT LUẬN	106
TÀI LIỆU THAM KHẢO	107
PHỤ LỤC	110

DANH MỤC NHỮNG TỪ VIẾT TẮT

BHXH	: Bảo hiểm xã hội
BHYT	: Bảo hiểm y tế
NSNN	: Ngân sách nhà nước
QLTT	: Quản lý thị trường
SHTT	: Sở hữu trí tuệ
UBND	: Ủy ban nhân dân
VPHC	: Vi phạm hành chính
VSATTP	: Vệ sinh an toàn thực phẩm
TM - DL	: Thương mại – Du lịch

DANH MỤC BẢNG

Bảng 2.1. Dung lượng mẫu phỏng vấn	48
Bảng 3.1. Biên chế tổ chức lực lượng Chi cục QLTT tỉnh Thái Nguyên.....	57
Bảng 3.2. Trình độ chuyên môn của công chức Chi cục QLTT tỉnh Thái Nguyên năm 2012	59
Bảng 3.3. Trang, thiết bị quản lý của Chi cục Quản lý thị trường tỉnh Thái Nguyên	60
Bảng 3.4. Văn bản chỉ đạo, hướng dẫn thực hiện quản lý thị trường hàng hóa của tỉnh Thái Nguyên	63
Bảng 3.5. Thực trạng về vai trò nhà nước trong công tác phát hiện, thanh tra, kiểm tra thị trường hàng hóa	66
Bảng 3.6. Thực trạng về vai trò nhà nước trong quản lý thị trường hàng hóa đối với công tác xử lý các loại vi phạm của Chi cục QLTT tỉnh Thái Nguyên.....	74
Bảng 3.7. Thực trạng về vai trò nhà nước trong quản lý thị trường hàng hóa đối với công tác xử lý các loại vi phạm của Chi cục QLTT tỉnh Thái Nguyên.....	77
Bảng 3.8. Thực trạng về vai trò nhà nước trong quản lý thị trường hàng hóa đối với công tác phối hợp các ngành, cơ quan chức năng khác để xử lý	79
Bảng 3.9. Sự phối hợp, tham gia của Chi cục QLTT tỉnh	81
Bảng 3.10. Công tác kiểm tra, kiểm soát về giá, bình ổn giá của Chi cục QLTT	82
Bảng 3.11. Bảng tổng hợp kết quả phỏng vấn	83

DANH MỤC SƠ ĐỒ, HÌNH

SƠ ĐỒ

- Sơ đồ 1.1. Mô hình tổ chức quản lý Nhà nước về thị trường hiện nay..... 18
- Sơ đồ 3.1. Tổ chức bộ máy quản lý của Chi cục Quản lý thị trường 54

HÌNH

- Hình 3.1. Thực trạng về vai trò nhà nước trong quản lý thị trường hàng hóa đối với công tác xử lý các loại vi phạm của Chi cục QLTT tỉnh Thái Nguyên 78
- Hình 3.2. Tổng hợp kết quả phỏng vấn về sự quan tâm đến thị trường hàng hóa 85
- Hình 3.3. Tổng hợp kết quả phỏng vấn về sự phức tạp của thị trường hàng hóa.. 86
- Hình 3.4. Tổng hợp kết quả phỏng vấn về chế tài áp dụng xử lý vi phạm.... 86
- Hình 3.5. Tổng hợp kết quả phỏng vấn về hiệu lực của các chế tài..... 86
- Hình 3.6. Tổng hợp kết quả phỏng vấn về nhân tố ảnh hưởng tới quản lý nhà nước đối với thị trường hàng hóa 87
- Hình 3.7. Tổng hợp kết quả phỏng vấn về gian lận thương mại..... 88
- Hình 3.8. Tổng hợp kết quả phỏng vấn về sự phù hợp các văn bản quản lý... 88
- Hình 3.9. Tổng hợp kết quả phỏng vấn về thủ đoạn của các đối tượng vi phạm..... 89